

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin se care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 ianuarie 2019, declarat în propria cauză penală de către inculpatul

***Railean Andrian XXXXX**, născut la XXXXX, originar și locuitor al XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 11.09.2017 - 16.02.2018;

instanța de apel: 27.03.2018 - 16.01.2019;

instanța de recurs: 08.04.2019 - 12.06.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Basarabeasca din 16 februarie 2018, a fost încetată cauza penală în privința cet. Andrian Railean învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în temeiul art. 60 Cod penal.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Andrian Railean se învinuiește de faptul că, deținând cetățenia română, a obținut permis de conducere moldovenesc asupra mijloacelor de transport categoria „A B C D BE CE DE H ” eliberat la 27 martie 2015 cu numărul de înregistrare XXXXX cu valabilitate până la 27 martie 2025, ulterior la 14 octombrie 2015 la ÎS Registru Basarabeasca a declarat în cerere pentru obținerea duplicatului permisului de conducere, faptul că permis de conducere cu numărul de înregistrare XXXXX a fost pierdut, cunoscând cu bună știință că faptul indicat nu corespunde adevărul. După aceasta, la 15 octombrie 2015, Andrian Railean în organele competente ale României a depus o cerere pentru preschimbarea permisului străin, unde a declarat că, solicită preschimbarea permisului de conducere moldovenesc eliberat din 27 martie 2015 cu valabilitate până la 27 martie 2025, în rezultat ultimului fiindu-i eliberat alt permis de conducere moldovenesc din 04 noiembrie 2015 cu numărul de înregistrare.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 352¹ alin. (1) Cod penal, *declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când, potrivit legii declarația servește pentru producerea acestor consecințe.*

3. Împotriva sentinței la 21 februarie 2018, a declarat apel nemotivat avocatul Aliona Rozlovan în numele inculpatului Andrian Railean, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii imputate. La 16 februarie 2018, avocatul declarat apelul motivat împotriva sentinței prin care a indicat:

- Dezacordul cu aprecierea probelor, consideră că instanța de fond unilateral a apreciat probele în defavoarea inculpatului;

- Învinuirea inculpatului este una neclară, or , nu se indică direct ce faptă a fost comisă de către inculpat și care sunt consecințele faptei;

- Lipsește elementele infracțiunii imputate și intenția inculpatului cât și care sunt acele acțiuni săvârșite din interes material sau personal, motivul acestora și care a fost legătura de ca dintre faptă și rezultat.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 ianuarie 2019, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de către avocatul Aliona Rozlovan în numele inculpatului Andrian Railean, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a indicat că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii imputate declarația necorespunzătoare adevărului reprezintă obiectul infracțiunii, iar prin „declarație” se înțelege o mărturie, depoziție, relatare, informare, comunicare etc.

Pentru calificarea faptei în baza art. 352¹ Cod penal, nu are importanță dacă declarația este făcută din proprie inițiativă sau la solicitarea organului competent, dacă este scrisă sau verbală, nici dacă se face sau nu prin completarea unui formular tipizat. Astfel, este suficientă o declarație verbală, consemnată apoi în scris de organul competent căruia i-a fost făcută.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la art. 352¹ Cod penal, este fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de prezentare a unei declarații necorespunzătoare adevărului unui organ competent.

Latura subiectivă a infracțiunii de fals în declarații se caracterizează prin intenție directă. Scopul acestei infracțiuni este unul special: scopul producerii unor consecințe juridice pentru făptuitor sau pentru o terță persoană.

Subiectul infracțiunii analizate este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

Raportând elementele enunțate supra și circumstanțele speței, instanța de apel a constatat că instanța de fond a ajuns la concluzia corectă că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii, or, probele administrate în respectiva cauză penală susține poziția instanței și anume: *informația din 20.04.2016 cu nr. de ieșire 03/2-2099, eliberată de Direcția calificată a conducătorilor auto a Departamentului identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto privind informația despre permisele de conducere avute de către Andrian Răilean (f.d. 40); proces-verbal de ridicare din 12.04.2017, prin care s-a ridicat chestionarul pentru obținerea permisului de conducere și cererea pentru obținerea duplicatului permisului de conducere „DL” din 14.10.2015 (f.d.42); chestionar pentru obținerea permisului de conducere al lui A. Railean (f.d.43); cerere pentru obținerea duplicatului permisului de conducere „DL” din 14.10.2015 (f.d. 44); proces-verbal de examinare a obiectului din 12.04.2017, prin care s-au examinat actele: chestionarul pentru obținerea permisului de conducere și cererea pentru obținerea duplicatului permisului de conducere „DL” din 14.10.2015 (f.d. 45); cererea pentru obținerea duplicatului permisului de conducere „DL” din 14.10.2015 intenție (f.d.46); proces-verbal de audiere a martorului Iurie Strătilă din 16.05.2017; permisului de conducere au fost primite și examinate conform regulamentelor interne (f.d.57).*

Astfel, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului, care le-a calificat drept o metodă de apărare aleasă de către inculpat în scop de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă și această versiune nu coroborează cu celelalte probe.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, declarațiile inculpatului sunt combătute de întregul suport probator prezentat, atât în instanța de fond cât și în cea de apel, fiind confirmate doar prin declarațiile martorului Vladimir Garaba.

Mai mult ca atât, instanța de apel a subliniat că inculpatul activează în calitate de polițist, astfel, ultimul conștient a comis faptele imputate, cunoscând cu certitudine ilegalitatea acestora.

Totodată, instanța de apel a respins ca fiind nefondată poziția apărării precum că, inculpatul nu a declarat la revenire în țară organului competent că a fost găsit permisul de conducere și că l-a predat organului competent din România pentru preschimbare, deoarece doamna de la ghișeu din România i-a spus că permisul din Republica Moldova se anulează, or, această poziție la fel a fost calificată ca metodă a inculpatului de a se eschiva de la răspundere.

Astfel, instanța de apel a susținut că, după ce a găsit permisului său de conducere inculpatul era obligat de a anunța organele competente, deoarece conform materialelor cauzei el a depus la Serviciul public comunitar regim permise de conducere al României privind preschimbarea permisului de conducere eliberat de autoritatea competentă a Republicii Moldova. Respectiv, nefiind întreprinsă de către inculpatul Andrian Railean nicio acțiune în sensul declarării despre faptul că a găsit permisul, confirmă cu certitudine că inculpatul a avut intenția de a comite fapta imputată.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că, inculpatul declarând că a pierdut permisul de conducere, care de fapt era la el, a urmărit scopul de a se folosi în viitor, necătând la faptul că a fost depusă cererea de a obține un alt permis de conducere al altui stat, cea ce produce niște consecințe de drept și neclarități în acest sens la soluționarea securității rutiere și sporirea siguranței pe drumuri prin normele naționale ale legislației și regulile uniforme de circulație adoptate în Convenția asupra circulației rutiere (08 noiembrie 1968, Viena), la care a aderat Republica Moldova la 02 martie 1993.

În concluzie, instanța de apel a menționat că, este exclusă deținerea a câteva acte care sunt eliberate întru reglementarea aceluiași raporturi juridice, la caz prezumându-se schimbarea a unui permis prin emiterea altui potrivit prevederilor legislației cu privire la circulația rutieră.

Mai mult ca atât, inculpatul Andrian Railean a solicitat permisul de conducere al altui stat și la caz sunt aplicabile normele Convenției asupra circulației rutiere (08 noiembrie 1968, Viena) din conținutul cărora la fel reiese obținerea a unicului permis de conducere de către o persoană.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a reiterat că, potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 352¹ Cod penal, se califică ca una ușoară, întrucât sancțiunea prevăzută la art. 352¹ alin. (1) Cod penal (în vigoare la data săvârșirii infracțiunii), este amenda în mărime de până la 600 unități convenționale sau cu închisoare de până la 1 an cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, inculpatul a comis infracțiunea la 14 octombrie 2015, astfel, termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a expirat la 14 octombrie 2017.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu cerere de recurs ordinar de către inculpatul Andrian Railean, prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de

procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea recursului, inculpatul susține aceleași motive indicate și în cererea de apel, susținând dezacordul cu aprecierea probelor, or, nicio probă administrată în respectiva cauză penală nu confirmă vinovăția acestuia în cele imputate.

6. Verificând argumentele invocate de către recurent în raport cu materialele cauzei și opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de către inculpatul Adrian Railean, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat a fost pronunțat la 16 ianuarie 2019, în prezența inculpatului și al avocatului acestuia, Iurie Cușnir, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 177-178).

Din materialele dosarului rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 15 februarie 2019, inculpatul și avocatul acestuia în pofida faptului că au fost citați legal, nu s-au prezentat (f.d. 180), decizia a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Comrat în aceeași zi.

Inculpatul a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la 19 martie 2019 (f.d. 205), astfel, reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar s-a epuizat la 18 martie 2019, inclusiv. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a

deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de recurent, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult, recurentul nu aduce careva argumente întemeiate în justificarea motivelor întârzierii declarării recursului.

Totodată, Colegiul penal reține, că termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Referitor la argumentele inculpatului, expuse în pct. 5 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către inculpatul Adrian Railean, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 ianuarie 2019, în propria cauză penală de către inculpatul Railean Andrian XXXXX, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **10 iulie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan